

1

До Господинъ Министъръ-председателъ
Професоръ д-ръ Богданъ Филонъ

Уважаеми Господинъ Министъръ-председателю,

ЦЕНТР. ПЪРЖ.
ИСТОП. АРХИВ

Чувството на голѣмата историческа отговорностъ, която ние носимъ наредъ съ правителството, въ сѣдбоноснитѣ моменти, които преживява нашия народъ, както и нашата неизмѣнна преданостъ къмъ политиката и режима и желанието ни да допринасяме непрекъснато всичко, което е по силитѣ ни за тѣхния успѣхъ ни даватъ смѣлостъ да се обърнемъ къмъ Васъ съ надеждата, че Вие ще посрещнете нашата постѣпка съ вѣра въ нейната добронамѣреностъ и искреностъ.

Напоследѣкъ известни разпорѣждания на властитѣ показватъ, че се възнамѣрява и предприема нѣкакви нови мѣрки срещу лицата отъ еврейски произходъ. Какви сѣ точно тѣзи мѣрки, на какво основание се взиматъ, какво преследватъ и какви съображения сѣ ги наложили – за това липоватъ мѣрnodни обяснения отъ отговорни мѣста. Даже г-нъ министърътъ на вътрешнитѣ работи въ разговоръ съ нѣкои народни представители потвърди, че не предстоятъ срещу еврейтѣ отъ старитѣ предѣли никакви изключителни мѣрки, които биха ги засѣгнали изцѣло. Действително последва отиѣнливане на всички разпорѣждания отъ този характеръ.

Вземайки поводъ отъ всичко това, както и отъ нѣкои нови слухове, ние си позволяваме да се обърнемъ къмъ Васъ, защото сигурно подобни общи мѣрки ще се взематъ съ решение на Министерския съветъ.

Нашата единствена молба е при предприемането на каквито и да било мѣрки да се държи смѣтка смѣло за действителнитѣ нужди на държавата и народа въ момента, като не се изпускатъ изъ предвидъ, обаче, интереситѣ на преотѣжа и моралнитѣ позиции на нашия народъ.

Ние не можемъ да бждемъ противъ мѣрките, наложени отъ нуждата за сигурностъ на страната въ времето, което живѣемъ, защото не забравяме, че въ тѣзи решителни събития всѣки, който прѣко или косвено прѣчи на държавата и на народа въ тѣхнитѣ върховни усилия, трѣбва да бжде обезвреденъ. Касае се и за успѣха на една политика, провеждана отъ правителството съ наше одобрение и съдействие, политика, въ която ние съзнателно и гордо вложихме всичкия си престижъ и капиталъ.

Отстраняването на всички прѣчки за успѣха на тази политика е право на държавата и то не може да бжде оспорвано отъ никого, стига само при упражняването му да не се надхвърли необходимата граница на действителнитѣ нужди и да не се изпадне въ крайности, които може да се квалифициратъ като излишна жестокостъ. А така сигурно биха се опредѣлили всички мѣрки, които общо биха засѣгнали жени, деца и старци, ако индивидуално за всѣки не може да се

припише никакво провинение.

Ние не можем да допустнемъ, че се е възнамърявало из-
пращането на тѣзи хора вънъ отъ България, каквото намѣрение
единъ, мислимъ, злонамѣренъ слухъ иска да припише на българ-
ското правителство. Такава мѣрка е недопустима не само защото
тѣзи хора, не лишени отъ българското си поданство, не може
да бъдатъ изгонвани вънъ отъ България, но и защото това би
било една пакостна и съ тежки политически последици за стра-
ната мѣрка. Тя би дѣпнала на челото на България неzasлужено
едно петно, което не само ще ѝ тежи морално, но и политиче-
ски ще обезсилва всички нейни аргументи отъ такъвъ характеръ,
къмъ които тя сигурно ще има нужда да прибѣгва въ бъдещитѣ
свои международни отношения.

Малкитѣ народи не могатъ да си позволятъ свободата да пре-
небрѣгватъ тѣзи аргументи, които, каквото и да остава въ бжде-
ще, винаги ще си останатъ едно силно, може би най-силното, орж-
жие, останало на тѣхно разположение. За насъ това е отъ особе-
но значение, защото Вие, уважаеми Господинъ Министъръ-предсе-
дателю, сигурно ще си спомните, че въ близкото минало ние по-
несохме тежкитѣ морални и политически последици на нѣкои от-
клонения отъ човѣшки и морални закони на нѣкои отдѣлни българ-
ри и често пхти нестговорни лица.

Кое българско правителство би поело подобна отговорностъ
предъ бждещето?

Малочисленостъта на евреитѣ въ България, силата на държа-
вата, взоржена съ толкозъ законни срѣдства и възможности, пра-
вятъ обезвреждането на всѣки опасенъ и вреденъ елементъ отъ
която срѣда и да изхожда той толкозъ сигурно, че е, по нашето
дълбоко убеждение, напълно излишно да се прибѣгва до нови и
изключителни при това жестоки мѣрки, които може да доведатъ
до обвинение за масово убийство. То би тежало преди всичко на
правителството, но сигурно ще надхвърли него и ще падне вър-
ху главата на България. Може лесно да се предвидятъ последи-
цитѣ на подобно положение, затова то не бива да бжде допускано.

За него ще ни бжде невъзможно да сподѣлимъ каквато и да
било отговорностъ.

Единъ елементаренъ правовъ редъ е нуженъ за управлението,
както въздухътъ е нуженъ за живота.

Честъта на България и на нейния народъ е не само въпросъ
на чувство - тя е преди всичко элементъ на нейната политика.

Тя е политически капиталъ отъ най-голяма стойностъ и затова никому не е позволено да го разпилива безъ оправдание, което би се сподѣляло отъ цѣлия народъ.

Приемете, Господиъ Министъръ-председателю, нашитѣ отлични къмъ Васъ почитания.

София, 17 мартъ 1943 г.

Т. Чинаровъ
Сѣ. Черникова
Ан. Зайчаръ
Кр. Родуновъ
П. Михалева
Мр. Хайдуковъ
М. Дроздовъ
Сим. Курковъ
Г. Кедровъ
Д-р. Н. В. Чичковъ
Сурко Симеоновъ
Д. Уруковъ
Д-р. Савковъ
Дав. Сперевъ
Д-р. С. Косеменовъ
А. Куревъ
Г. Ликовъ
Ан. Манковъ
Н. Ев. Васевъ
Давидъ Давидъ

Борисовъ
Дим. Тешевъ
Дим. Ивановъ
Иванъ Митковъ
Монгъ Савковъ
Г. А. Сметановъ
Сѣ. Симеоновъ
Ив. В. Асеровъ
Г. Додуровъ
Сѣ. Курбановъ
Кр. Симеоновъ
Ан. Симеоновъ
Фр. Максимовъ
Дим. Арнаудовъ
С. Марковъ
Кур. Арнаудовъ
Д-р. Ив. Вазовъ
Д-р. Т. Разаковъ
Д-р. Беликовъ
Мр. Чупровъ
Фр. Чауковъ
Р. Манковъ
Дав. Симеоновъ
Д-р. Н. Дуровъ